PIERRE STOLZE

Iubire stelară

– Aşteptaţi! Aşteptaţi, copii! spuse bunicul. Ştiu poveşti. Bineînţeles, nu-mi amintesc întotdeauna sfârşitul. Dar e sfârşitul chiar aşa de important? Sunteţi destul de mari ca să-l ghiciţi, nu-i aşa? Nu, nu, nu pleçaţi. O să vă spun o poveste de dragoste. Da, o poveste cu oameni care se iubesc.

Petit Renard a întrebat:

– Şi unde se petrece povestea ta, bunicule?

– Dincolo de stele.

Petit Renard s-a strâmbat:

– Evident! M-aş fi mirat să fie altfel. Dincolo de stele, adică nicăieri.

Bunicul a insistat:

– De ce n-ar exista „dincolo"? Aţi văzut şi voi, ca şi mine, astronavele care veneau de-acolo.

La Fouine a replicat:

– Le vedem, da, câteodată. Dar oamenii care coboară din ele nu ne vorbesc niciodată. Chiar deloc. Deci cosmonauţii pot veni de oriunde, din Lună, din Soare sau de dincolo de stele.

I-am adus plăcinta, ţigările, bretelele sale noi. Bunicul aplaudă. Şi-a fiert un ceai de ierburi şi noi am servit din decoctul lui fumegând. Petit Renard, La Fouine, Arebelle, Coeur Volant, Bildouine şi cu mine am băut şi ne-am ars măruntaiele... chicotind: bunicul se ramoleşte de-a binelea. Când nu vorbeşte despre ploaie şi timp frumos, despre mere renate şi zborul triunghiular al cocorilor, ţine să-şi aducă aminte cu orice preţ vechile legende pe care nimeni nu le mai ştie. Istorii ciudate, ca acelea cu oameni care se iubesc dincolo de stele. Dar astea îi trec prin capul lui bătrân, iar noi cam râdem de el.

Nu vrem să întârziem prea mult. Noaptea vine repede în zona oamenilor, aproape de lac. Ciorile croncăne, bufniţele ţipă, vântul suflă dinspre est şi culcă stuful şi trestia în apa fremătătoare. Am spus:

– E târziu, bunicule. Trebuie să plecăm.

El repetă, fără s-o creadă prea mult:

– Aşteptaţi, aşteptaţi! Ştiu poveşti. O grămadă. Frumoase şi triste, lungi şi tragice. Şi... Întorceţi-vă, copii!

Drumul de la bunicul în sat e lung.

❑❑❑

Se bălăcea în noroi. Sudoarea îi ardea ochii şi o spumă albă îi murdărea colţul buzelor. Se smulse din mocirlă ajutându-se de o rădăcină noduroasă. Se târî pe mal, rostogolindu-se în cealaltă parte, şi se trânti într-o băltoacă împuţită. De nu şi-ar scăpa arma în apăl Puşca mitralieră, din metal lucios, strălucitoare în lumina lunii.

Se ridică opintit din băltoaca greţoasă şi porni din nou, grăbit. Şi ce dacă se auzea cum călca prin noroi? Să fugă! Repede!

Totuşi, nu mai auzea pocnetele exploziilor, bubuiturile armelor automate. Morţi, trebuie să fie morţi cu toţii, tovarăşii lui, doborâţi ca nişte iepuri, ţinte ideale sub lumina plină; camarazii săi, zbierând de groază, de ciudă şi de durere, în inima ambuscadei, seceraţi de gloanţele trasoare, trăgând şi ei în direcţia celorlalţi când mai aveau timp. Era probabil singurul supravieţuitor. Avusese reflexul să se arunce în desiş, să facă o ultimă rostogolire până la tufele cu spini; se târâse pe sub mărăcini şi sub tirul de mitralieră, plângând ca un puşti, cu dinţii încleştaţi de furie şi neputinţă.

Şi acum această cursă istovitoare, ireală, halucinantă, cu duşmanul în ceafă, năpustindu-se după el. Ticăloşii! Ticăloşii! Tică... Se împiedică şi se prăvăli cât era de lung. Arma îi alunecă din mâinile jilave. O perdea de nori ascunse luna rânjitoare. Iar decorul dansant deveni violet. Ticăloşii! Gunoaiele! Lepădăturile! Plonjon cu paraşuta în pâlnia exploziei; sinucidere; ne-au trimis probabil special la un masacru cum nu se putea mai sigur. Terminat, sunt terminat. Pierdut în teritoriul inamic. Să nu fiu prins viu, mai ales asta să evit, căci ce fac ei cu prizonierii... Mai degrabă mi-aş descărca arma sub bărbie sau în gură. Dar întâi să fug, să fug până la ultima suflare.

Terenul foarte accidentat îl epuiză. Sărea pe deasupra trunchiurilor uscate, putrede, ocolea forme neregulate, se afunda în mlaştini. În ciuda antrenamentului intens, simţea că-şi pierde puterile. Nu tu Lună, nu tu nimic. Şi decorul, din violet, se făcu de un roşu clar. Roşu de sânge. Picurând de hemoglobină.

Leşină şi corpul inert îl căzu într-o groapă noroioasă.

❑❑❑

Se întorsese vremea friguroasă. Dimineaţa, o pojghiţă de promoroacă acoperea din nou câmpia. Marginile lacului îngheţaseră; stuful şi trestia păstrau o nemişcare hieratică ce urma să dureze luni de zile.

Îmi place mult frigul. Bunicul spune că biciuie sângele şi asta ucide microbii. Nu ştiu ce sunt microbii, dar ştiu să recunosc animalele după urmele pe care le lasă pe stratul de brumă. Când e zăpadă e şi mai uşor. Am întrebat-o pe Arabelle:

– Vii cu mine? Vom face turul capcanelor. Vor fi sigur multe animale prinse în ele.

Arabellei nu-i plac capcanele, nu-i place să vadă animalele zvârcolindu-se şi mâna grea care le doboară, dându-le lovitura de graţie. I-am tot explicat: e ca să avem ce mânca, trebuie să trăim. Îmi răspunde întotdeauna: fructele, cerealele nu-ţi ajung? Fructe! În plină iarnă. Dar azi chiar a vrut să vină cu mine. Trebuie că-i place şi ei frigul dimineţii, ceaţa care se destramă printre copaci şi soarele care se înalţă roşu-sângeriu şi tăiat, din lac. E frumos şi puţin trist. Frumos şi trist ca Arabelle. Pe care o iubesc. Cel puţin aşa cred.

În vârful dealului am pierdut o clipă ca să contemplăm spaţioportul. „Spaţioport" e un cuvânt foarte mare pentru a califica această suprafaţă plană de beton fisurat. În interstiţiile sinuoase au pătruns buruienile, uneori chiar şi mărăcinii pârliţi de suflul arzător al vântului.

Acolo e o astronavă. Una singură. De altfel nu s-au văzut niciodată două astronave în acelaşi timp. Câteodată recunoşti gigantica formă metalică. Spui: asta e aici de câteva luni. Sau: asta e una nouă. Nu se ştie ce fac navele spaţiale. Nimeni n-are nici un contact cu vizitatorii din alte părţi. Şi activitatea lor e ciudată, reglată de un ritual de neînţeles. Câteva fiinţe coboară, nu prea multe: bărbaţi, desigur, fie îmbrăcaţi cu ţesături bălţate, fie acoperiţi în întregime de combinezoane strălucitoare, cu faţa ascunsă îndărătul geamului opac al căştii. Se urcă pe nişte platforme curioase care se desfăşoară fără să atingă solul, dispar mai multe ore sau mai multe zile, revin, pleacă din nou în expediţie. În fine, astronava se înalţă în bubuituri asurzitoare şi, triumfătoare, recucereşte tăriile şi profunzimile spaţiului.

Mai interesante sunt caravanele. Vin din sud, de acolo de unde se dezvoltă manufacturile, de acolo unde mai există oraşe. Din câte se povesteşte. Poate că într-o zi voi debarca acolo. Conducătorii de caravane, cu ten oacheş, cu turbane şi cu graiul lor aspru, sunt oameni prietenoşi, sociabili, vorbăreţi. Aduc statui de obsidian, brăţări de fildeş, mirodenii parfumate sau bretele extensibile. Cumpără piei, ierburi, aliifii şi butoiaşele de ulei pe care le umplu şi le rostogolesc până la noi s'kimoşii din Marele Nord.

Conducătorii caravanelor şi s'kimoşii neglijează, ca toată lumea, ideea unui contact cu astronauţii. În sat nimeni nu mai ştie cine şi când a turnat betonul de pe spaţioport. Acest gen de întrebări nu ne mai pasionează de mult. Şi, cum de altfel străinii din spaţiu nu ne deranjează deloc, ca şi cum noi n-am exista, nu vedem de ce ar trebui să ne îngrijorăm de scopurile lor enigmatice. Bineînţeles, rarele nave care decolează sau aterizează şochează prin imensitatea lor, prin forma fasonată, torturată, de animale gigantice în culori ţipătoare, cu umflături greoaie. Ce pântece improbabil naşte aceste creaturi monstruoase?

Dimineaţa asta un crivăţ glaciar suflă în jurul astronauţilor tăcuţi. Nici o formă nu se preumblă prin apropierea formidabilelor labe articulate, nici o platformă nu pluteşte, ancorată de carcasa titanică.

– Nimic interesant, spune Arabelle. Ori dorm încă în monstrul de metal, ori vizitează alte regiuni. Să plecăm.

Am plecat. Soarele sângera îndelung la răsărit peste pământul îngheţat.

❑❑❑

Avu vise stranii: tablouri fabuloase ori viziuni de coşmar străluceau în capul său: în abisurile spaţiului pluteau peşti roşu-aprins, cu înotătoare fixe şi delirante, pupile protuberante, viscere atârnând. Miriapozi rigizi, cu spatele încovoiat, se târau între arhipelaguri, rotindu-se îndelung. Cochilii golite trăgeau după ele un cârd de coşciuge negre şi ermetice pe nevăzutele drumuri ale tăcerii. Lilieci diafani pluteau. Nave baroce rodeau, ronţăiau crustacee, insecte, lavă încremenită în ultimele ei convulsii; ficaţi umflaţi de ciroză, plămâni tuberculoşi cu trahee aplatizate. Nici o formă funcţională, nobilă ori simetrică. Doar arhitectură ameţită, bolnăvicioasă, purtându-şi tumorile şi guşile în infinitul împestriţat al interlunilor. Uneori monştrii se devorau între ei, împroşcau cu trăsnetul balelor lor, cu fulgerele ulcerelor lor. În abdomenul unei coleoptere se deschise o ruptură din care se scurse un puroi somptuos. Fastuoase explozii de bijuterii interstelare şi pupile albastre, sorii contemplau impasibili bătălii fără sens. Pe asteroizi dormita încâlceala oraşelor cucerite şi abandonate.

Imposibilele imagini se estompară. Apăru o alta, mai puţin violentă şi de asemenea mai veridică. Văzu un băiat şi o fată, atât de tineri încă,

alergând pe o câmpie deşertică, aproape albă. În spatele lor se ridica masa greoaie a unei astronave în aşteptare; fuziune, amalgam de peşte, scarabeu şi şobolan canceros. Gemu. Mâna lui căută patul armei. Maşinal. Şi o perdea roşie făcu să dispară băiatul şi fata încâlcindu-se în cursa solitară a navelor interstelare sau în încăierările furioase de la marginea nebuloaselor atente.

❑❑❑

– Crezi că doarme?

– Poate. Sau poate a murit.

– Murit?

– Da, de frig. N-a fost prea cald pe-afară noaptea asta. Şi ce idee să te culci în groapa asta!

– Trebuie să vedem.

– Da, trebuie.

– Du-te. Tu eşti băiat.

– Bine, bine, mă duc.

Am alunecat până în fundul gropii. Nu, nu era mort. Ciudat de istovit, de acord, dar mort nu. Încă respira. Aburul răsuflării lui era atât de vaporos, atât de uşor, că de sus nu-l remarcasem. Am strigat la Arabelle:

– Du-te după ajutor! Repede! Adu băieţii din sat cu frânghii şi o targă.

A plecat imediat.

Avusesem norocul să-l reperez în fundul şanţului, în mijlocul ramurilor rupte şi al frunzelor moarte: purta o haină ciudată, un fel de ţinută de camuflaj, cu pantalon şi haină pestriţe, stropite ca blana pisicilor sălbatice. Lângă el un obiect metalic lunguieţ şi o cască, dar fără geam de protecţie. Nu era ca o

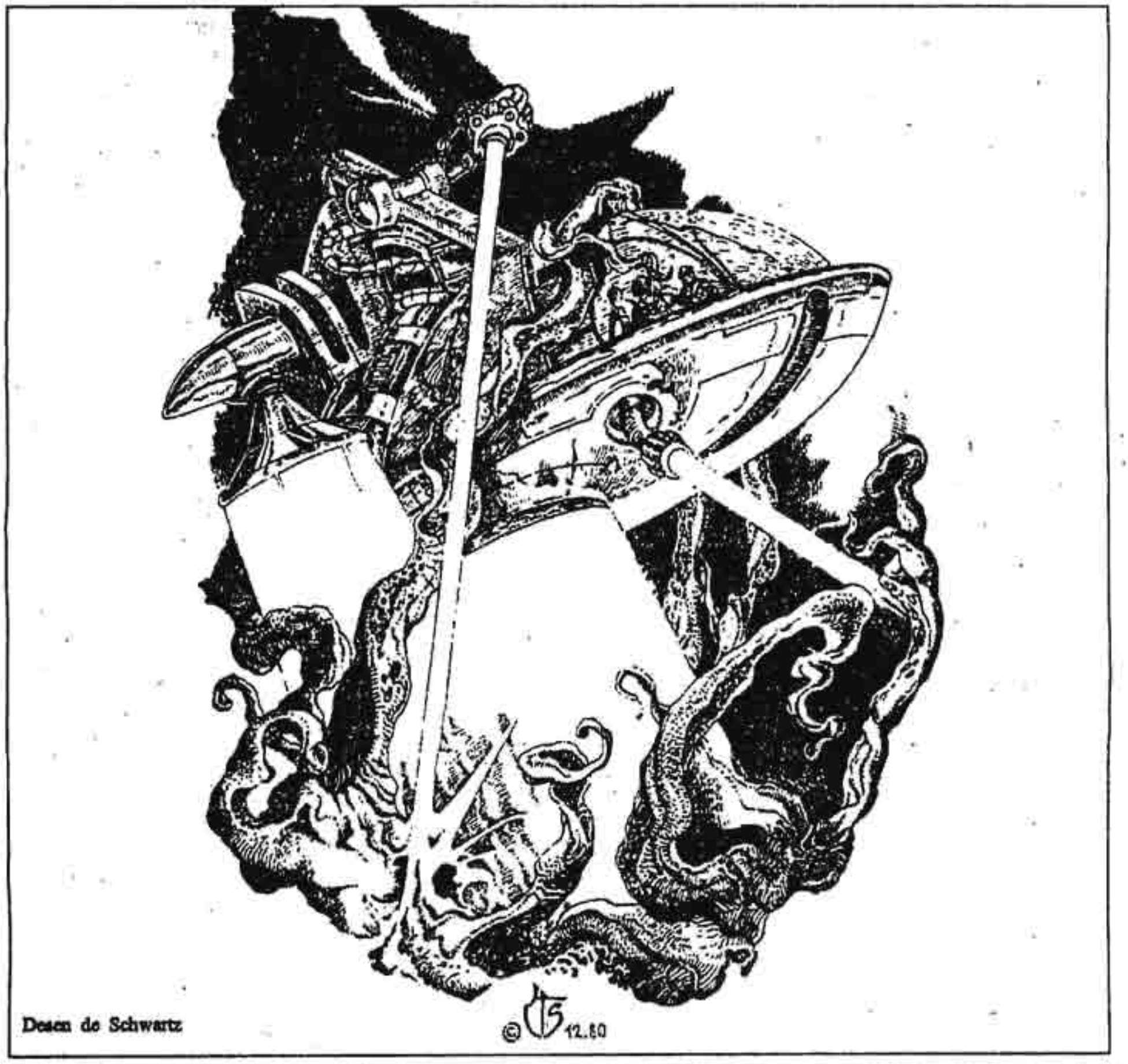

Desen de Schwartz

cască de astronaut. L-am scuturat; a gemut, apoi a deschis ochii. Doi ochi albaştri, de un albastru intens şi dureros. Mai târziu a început să ningă.

❑❑❑

În sat se produse o dezordine afurisită. Necunoscutul a fost culcat într-o cameră a casei comunale, la etaj, deasupra sălii de reuniuni. Domnul Pitch, medic şi conducător al satului a declarat că „bolnavului" îi trebuiau câteva zile de odihnă, că nu trebuia să-l deranjăm ca să-i punem întrebări nedorite, că vom şti destul de curând de unde venea.

În fiecare seară tot satul se reunea în sala mare a casei comunale. Femeile tricotau, bărbaţii reparau capcanele, bătrânii împleteau coşuri. Câteodată se trăgeau mesele şi scaunele, se scoteau viori, tamburine şi fluiere, se cânta şi se dansa. De asemenea, se spuneau poveşti. Bineînţeles, nimeni nu ştia poveşti atât de vechi ca bunicul, care trăia singur, mai la nord, la marginea lacului; dar bunicul avea tendinţa să uite sfârşitul poveştilor sale, mai ales ale celor de dragoste, ca aceea care cică s-ar fi petrecut dincolo de stele.

În acea seară se făcea minimum de zgomot posibil. Din cauza bolnavului. Arabelle se lungise într-un colţ, pe burtă; desena cu creta pe o tăbliţă peisaje imaginare. Eu sculptam într-o bucată de lemn chipul dulce al Arabellei. De acord, nu semăna încă prea bine, dar în curând...

Toată lumea a tăcut când a intrat el. Coborâse fără zgomot. Era pentru prima dată când bolnavul nostru se scula. Era înalt, bine făcut, chiar dacă era încă marcat de încercările pe care trebuise să le îndure. Cu ochii holbaţi, contempla încăperea fără să înţeleagă. Spuse:

– Unde sunt? Cine sunteţi?

Avea un accent curios. Mai întrebă:

– Unde sunt tovarăţii mei? Şi războiul? Duşmanii? Cine a câştigat? Unde ne aflăm?

Noi am rămas cu gurile căscate. Război? Ce cuvânt ciudat! Duşmani? Adevărat, era încă foarte bolnav. Domnul Pitch se grăbi spre el. Arabelle îşi părăsi creta. Pe faţa ei fermecătoare citeam o expresie de nedefinit. Şi în stomacul meu o crispare dezagreabilă pe care n-o mai încercasem încă.

❑❑❑

– Spune, bunicule, ce e războiul?

Are curaj Petit Renard să pună atât de direct întrebări necuviincioase. Eu n-aş fi îndrăznit. Bunicul a trebuit să-şi lase pipa.

– Războiul? Unde aţi auzit voi cuvântul ăsta?

Am strigat în cor:

– Străinul! Străinul!

Arabelle a roşit. Eu am suspinat. Bildouine roşcata continuă:

– Da, a venit dintr-o lume unde e război. Asta a povestit. A vorbit de „paraşutare", de „ambuscadă", de „duşmani"; am reţinut bine cuvintele.

Bunicul şi-a încreţit sprâncenele:

– Şi ce-a mai zis?

– N-am înţeles tot. Ce e sigur e că n-a văzut niciodată o astronavă. Ce figură a făcut pe spaţioport! Voia să intre în navă ca să vorbească cu ocupanţii ei. Ce idee caraghioasă! Despre astronauţii din spaţiu, despre noi, despre cilivizaţia noastră.

– Civilizaţie! o corectă Petit Renard.

– Bine, bine, făcu bunicul, şi apoi?

– Bun... a fost surprins. A spus aşa: trăiţi într-adevăr izolaţi între voi, cu câmpurile şi turmele voastre? Celor care vin cu rachetele nu le puneţi deci niciodată vreo întrebare? Şi caravanele din sud? Şi oamenii din nord? A pus fără încetare o groază de întrebări. Se plimbă peste tot foarte agitat, mai ales pe spaţioport, chiar dacă oamenii din spaţiu par să se fi volatilizat. Şi e îmbrăcat ciudat: ţinută de camuflaj cu buzunare mari. Are o mitralieră.

– O puşcă mitralieră. De asta sunt sigur, nu e o simplă mitralieră.

– Tu ştii întotdeauna mai bine decât ceilalţi, Petit Renard. Deci de unde e străinul?

– Din lumea soldaţilor.

– Şi unde-i lumea asta?

– ...

– Vezi, despre asta nu mai ştii.

Bunicul interveni:

– Încetaţi cu ciondăneala. Bine, are o armă care se cheamă puşcă-mitralieră. Şi mai ce?

– „Cartuşe" sau „muniţie"!

– Un pumnal!

– „Grenade"!

– O cască!

– Şi e solid omul!

– Are 22 de ani, aşa a spus.

– Şi e frumos, murmură Arabelle.

Ceilalţi or fi auzit-o?

Petit Renard reluă:

– Deci, bunicule, ce e războiul?

Tăcere. Lungă şi apăsătoare. Şi răspunsul brutal:

– Războiul e atunci când oamenii se ucid unii pe alţii.

Am holbat ochii. Am rămas cu gurile căscate, fără să înţelegem. Se ucid unii pe alţii? În sfârşit am reuşit să întreb:

– Dar de ce?

– Pentru că înnebunesc.

– Înnebunesc? întrebă Arabelle. Deci străinul e nebun?

Bunicul n-a mai spus nimic. Se posomorâse şi noi înţeleserăm că aici era vorba de probleme grave, pe care nu trebuie să le răscolim, despre care nu trebuie mai ales să vorbim.

❑❑❑

Am 16 ani. Arabelle are 15. Petit Renard 13.

Arabelle e frumoasă. Pur şi simplu. Michael (aşa îl cheamă pe străin) trebuie să fie şi el frumos. În fine, aşa a spus Arabelle. Şi alţi câţiva. Arabelle şi Michael discută adesea unul cu altul, într-un colţ al sălii mari sau lângă spaţioport. Ori în apropierea stânei. „Soldatul" are întotdeauna o armă la el. Fără îndoială ca să pară mai interesant. Într-o zi am să-i fur arma.

❑❑❑

Am ţipat foarte tare, ridicând braţele. Platforma a încetinit. S-a oprit chiar în faţa mea. Am arătat arma. Am spus: puşcă-mitralieră. Am adăugat: e a soldatului. Unul din cei doi bărbaţi de pe platformă a sărit pe pământul îngheţat, a luat obiectul greu şi rece. A purtat o discuţie însufleţită cu tovarăşul său, într-o limbă ininteligibilă. Celălalt a coborât şi el. Apoi, cu dificultate, străinii, neexprimându-se niciodată în limba noastră, au întrebat:

– Soldatul a venit singur?

– Da, da, e singur.

– Bine, mulţumesc că ne-ai prevenit. Vom fi atenţi. Ca alţi soldaţi să nu vină. Ei n-au ce să caute aici. Ei sunt trecutul. Înţelegi? Trecutul, războiul. Da, astăzi un accident. Un regretabil accident. Fără îndoială greşeala noastră. Experienţa ratată, o lacună poate... distorsiune temporală... paradox? Vom studia asta.

Am păstrat arma.

❑❑❑

Michael s-a înroşit de mânie. Era furios şi necăjit că a fost jefuit în timpul somnului. Când a aflat că le-am arătat cosmonauţilor arma, a alergat la spaţioport şi a strigat în faţa navei. Dar nu i-a răspuns nimeni. Ca şi cum racheta n-ar fi fost decât o gigantică insectă moartă, pietrificată. Seara, Arabelle l-a consolat. A intrat cu Michael în stână. Poarta grea a pocnit în urma lor. Părinţii Arabellei n-au văzut, ori n-au vrut să vadă nimic. Eu, unul, n-am părinţi: conducătorii caravanelor de cămile m-au adus aici când eram mic de tot, împreună cu statuetele, ţesăturile şi beretele lor. Nu-mi amintesc mai mult.

Noaptea m-am strecurat în stână. Am tatonat prudent prin întuneric. Am înhăţat centironul greu. Am scos pumnalul. Michael sforăia. Arabelle se dusese acasă, la părinţi. În stână mirosul de animal era cald şi puternic.

❑❑❑

Apoi am plecat singur la bunicul, în casa lui de pe malul lacului. A fost surprins de vizita mea neaşteptată, mai ales din cauza sacului care-mi încovoia spatele.

– Mergi la s'kimoşi? În plină iarnă? Şi aşa de dimineaţă?

– Nu, nu! Voi pleca spre est.

– Dar nimeni nu ştie ce e în est. În afară poate de astronauţi.

– E adevărat.

– Vei lipsi mult?

– Foarte mult.

Mi-a umplut un bol cu ceai de-al lui.

– Din cauza Arabellei?

– ...

– Şi soldatul?

– Soldatul e un accident, o eroare. Dar de-acum înainte oamenii din spaţiu vor veghea. Aşa au spus.

– Nu, noi trebuie să fim primii care să veghem.

– Deocamdată nu mai e nici un soldat în sat. Problema e rezolvată. Pentru moment.

Bunicul a oftat.

– Înţeleg.

Şi-a îndesat pipa.

– Am înnebunit, bunicule, aşa-i?

– Poate... Nu mai ştiu.

A tras câteva fumuri. Am întrebat:

– Îmi spui povestea ta? Povestea cu oamenii care se iubesc dincolo de stele.

El deveni subit şi mai bătrân decât era.

– Nu-mi mai amintesc nici începutul. Şi poate că dincolo de stele nu-i decât război, nave în formă de scarabeu, de peşte ori de cochilie, care se aruncă una asupra celeilalte.

– E departe de aici până dincolo?

– Distanţa e poate mai puţin lungă decât cea care-i separă pe soldaţi de oamenii care se iubesc.

N-am înţeles prea bine. Dar nu-i nimic.

Plecând, am lăsat pe masă un pumnal însângerat. Acolo unde mă duc n-o să am nevoie de el. Cel puţin aşa sper.

Traducerea:
Alina Radu